

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIV/91/16
Rady Gminy w Sławoborzu
z dnia 18 marca 2016r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE

dla Gminy Sławoborze
na lata 2016 – 2020

art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r., Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.

Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych

SPIS TREŚCI

str.

I. Postanowienia ogólne	2
II. Podstawa prawna	2-3
III. Wstęp	3
IV. Skala zjawiska przemocy w Polsce – statystyki	4 - 8
IV.1. Przemoc fizyczna w rodzinie	4
IV.2. Przemoc psychiczna w rodzinie	4 - 5
IV.3. Przemoc seksualna	5
IV.4. Przemoc ekonomiczna	6
IV.5. Zaniedbanie	6
IV.6. Dane statystyczne ze statystyk policyjnych	7
V. Zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Sławoborze.....	8 - 11
V.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu	8 - 9
V.2. Policja w gminie Sławoborze.....	9
V.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sławoborze	9 - 10
V.4. Służba zdrowia i Oświata w gminie Sławoborze	10
V.5. Zespół Interdyscyplinarny w gminie Sławoborze	10 - 11
VI. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Sławoborze ...	11 - 13
VI.1. Założenia systemu	11
VI.2. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	12 - 13
VI.3. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	13
VII. Zasoby gminy Sławoborze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie....	13 - 14
VII.1. Zasoby instytucjonalne	13
VII.2. Mocne strony	13
VII.3. Słabe strony.....	14
VII.4. Zagrożenia.....	14
VIII. Kierunki działań Programu.....	14
IX. Cele programu.....	15
X. Zadania programu.....	16 - 18
XI. Partnerzy i zasady finansowania	19

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych skutków w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sławoborze, zwany dalej SYSTEMEM.
2. Utworzenie systemu jest zgodne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przyjęty Uchwałą Nr/2014 Rady Ministrów Nr 76 z dnia 29 kwietnia 2014 r.
2. Ustawa z dnia 26.10.1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286),
3. Ustawa z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 1390) określa:
  - Art. 6 ust. 2 Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:
    - 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
    - 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
    - 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
    - 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r., poz. 163 z późn. zm.),
5. Zarządzenie Nr 28/2010 Wójta Gminy Sławoborze z dnia 14 października 2010 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego,

6. Zarządzenie Nr 14/2011 Wójta Gminy Sławoborze z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.
7. Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r.
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245).

III. WSTĘP

Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej, jest też niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Istotne miejsce w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

Przemoc w rodzinie (przemoc domowa) jest w każdym przypadku naruszeniem godności stanowiącej istotę praw człowieka. Każdy człowiek powinien mieć oparcie przede wszystkim w rodzinie, co winno mu dawać tak potrzebne poczucie pewności istnienia. Przemoc to sposób wyrażania złości, frustracji i agresji. Akty przemocy zapewniają sprawcy poczucie dominacji i pełnej kontroli nad ofiarą. Uległość, którą ujawnia w tym procesie osoba dręczona przez oprawcę, stanowi dla niego dodatkową stymulację i argument do agresywnego zachowania. Ofiary przemocy doświadczają lęku, cierpienia i bezsilności, a także odczuwają przygnębienie i rozpacz. Poddają się procesowi permanentnego i niszczącego stresu, czują zagrożenie, strach. Kiedy rodzina zawodzi, ofiara przemocy domowej musi mieć możliwość uzyskania pomocy ze strony organów państwa i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, działających w ramach sprawnego i wydolnego systemu prawnego, jak również należy zwiększać dostęp do informacji o terminie przemocy w rodzinie, o zadaniach gmin i miast w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kompetencjach służb.

Przemoc w rodzinie jest jedną z najcięższych form naruszenia praw człowieka. Naruszanych jest przy tym wiele innych praw, takich jak prawo do zdrowia, prawo do wolnego wykonywania zawodu, prawo do ochrony przed pracą przymusową, prawo do swobodnego decydowania o miejscu pobytu. Prawo ofiary do bezpieczeństwa, do niepoddawania się przemocy, jest naczelnym składnikiem godności ludzkiej i dlatego kwestia ta powinna zawsze zajmować priorytetowe miejsce w kształtowaniu polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ofiarami przemocy w rodzinie stają się przeważnie kobiety i dzieci. Coraz częściej jednak przemoc rodzinna dotyczy także mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych.

IV. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W POLSCE - STATYSTYKI¹

Polacy deklarują, że najczęściej doświadczali agresji w domu (9%) bądź na ulicy poza najbliższą okolicą (9%). Podobna liczba osób (8%) padła ofiarą przemocy nieopodal miejsca zamieszkania. Co dwudziesty ankietowany (5%) został zaatakowany w restauracji, kawiarni lub na dyskotecę, czterech na stu (4%) spotkało się z przemocą w pracy lub szkole, a trzech na stu (3%) w środkach komunikacji. Kobiety dwukrotnie częściej niż mężczyźni deklarują, że były ofiarami przemocy w domu. Mężczyźni natomiast znacznie częściej doświadczyli przemocy poza domem.

IV.1. PRZEMOC FIZYCZNA W RODZINIE

czyli naruszenie nietykalności fizycznej

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz – tzw. policzek, przypalenie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

Szacowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Są to zachowania nieakceptowane społecznie, toteż wielu sprawców prawdopodobnie ukrywa takie fakty. Także ofiary przemocy nie zawsze chcą się do nich przyznawać uznając je za wstydlive. Dlatego, szacując skalę zjawiska we wspomnianym badaniu CBOS, wykorzystano pytanie dotyczące nie osobistych doświadczeń, ale znanych respondentowi przypadków przemocy wobec kobiet w najbliższym otoczeniu. Częściej niż co czwarty Polak (28%) deklaruje, że zna osobiście lub z widzenia kobiety bite przez partnerów. Co trzecia kobieta (32%) deklaruje, że zna kobiety bite przez mężów. Obecnie co dziewiąty respondent żyjący w stałym związku (11%) deklaruje, że doświadczył przemocy w rodzinie (5% przyznaje, że w ich przypadku takie zdarzenia miały miejsce co najmniej kilka razy). Również co dziewiąty dorosły (11%) przyznaje, że zdarzyło mu się być sprawcą przemocy w rodzinie. Zdecydowana większość (8%) twierdzi, że były to pojedyncze zdarzenia.

IV.2. PRZEMOC PSYCHICZNA W RODZINIE

czyli naruszenie godności osobistej

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, np. obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzywdzenie zwierząt (z intencją spowodowania cierpienia osoby emocjonalnie związanej z danym zwierzęciem), czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.

Przemoc w rodzinie przybiera nie tylko postać fizyczną, ale także formę psychicznego dręczenia partnera. Jedna piąta badanych żyjących w stałym związku (18%) przyznaje, że zdarzają się sytuacje, kiedy współmałżonek używa wyzwisk i obelg, co dziesiąty (10%) doświadcza poniżania i kpin, a co dwunasty (8%) uskarża się, że współmałżonek ogranicza jego kontakty z rodziną i znajomymi. Pięciu na stu Polaków będących w stałych związkach

---

¹ *Przemoc i konflikty w domu*, BS/82/2012 – CBOS, Warszawa, czerwiec 2012 (na podstawie materiałów szkoleniowych „Szkolenia dla kadry instytucji pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” Instytut Rozwoju Służb Społecznych, CRZL, Warszawa 2014)

www.statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,dok.html

(5%) przyznaje, że czasami partner grozi lub szantażuje go. Tyle samo bywa szarpanych i popychanych.

Ponad połowa badanych przyznających, że partnerzy użyli wobec nich siły (58%) spotyka się także z innymi formami agresji. Natomiast wśród osób, które nie doświadczyły przemocy fizycznej, co piąta (19%) deklaruje, że była dręczona psychicznie przez partnera.

Co dziewiąta kobieta (11%) i co dziesiąty mężczyzna (10%) żyjący w stałych związkach doświadczały przemocy fizycznej ze strony swoich partnerów, a co piąty mężczyzna (20%) i co szósta kobieta (16%) byli przez nich psychicznie dręczeni. Uwzględniając obie formy przemocy, można stwierdzić, że zarówno doświadczyły ich kobiety (21%), jak i mężczyźni (22%).

IV.3. PRZEMOC SEKSUALNA

czyli naruszenie intymności

O przemocy seksualnej mówimy wtedy, kiedy dochodzi do zmuszania osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Zachowania naruszające intymność to np. wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

W marcu 2014 r. Agencja Praw Podstawowych, niezależna agencja Unii Europejskiej powołana do istnienia w 2007 r. opublikowała raport „Przemoc wobec kobiet: badanie przeprowadzone w skali UE”. Wyniki przeprowadzonego przez Agencję badania dotyczącego przemocy wobec kobiet zostały opracowane w oparciu o rozmowy z 42 tys. kobiet ze wszystkich 28 państw członkowskich UE, przy czym w każdym państwie członkowskim przeprowadzono średnio 1 500 rozmów. Respondentki zostały wybrane metodą doboru losowego.

Analiza ogólnych wyników badania przeprowadzonego w Polsce, na pierwszy rzut oka wydaje się być zaskakująco optymistyczna. Polska jest w grupie państw o najniższym procencie kobiet, które doświadczyły przemocy fizycznej i / lub seksualnej ze strony obecnego lub byłego partnera (19% kobiet). W Polsce, a także w Portugalii i Rumunii, występowanie molestowania seksualnego w wieku od 15 lat jest na jednym z najniższych poziomów (32% kobiet) ze wszystkich państw członkowskich UE (zjawisko to rzadziej występuje jedynie w Bułgarii - 24%) z średnią w UE wynoszącą 55%.

Pomimo tak „dobrego”, w skali Europy wyniku, dokonanie szybkiej kalkulacji uzyskanych danych badań wskazuje, że około 3 i pół miliona kobiet w Polsce, przynajmniej raz w swoim życiu, padło ofiarą przemocy fizycznej i / lub seksualnej. Jednocześnie, jak wynika z danych za rok 2013 zbieranych przez Policję w ramach działań podjętych w procedurze „Niebieskie karty”, liczba kobiet - ofiar przemocy, wyniosła około 58 tysięcy. Statystyki sądowe za ten rok identyfikują zaś jedynie 13.782 kobiet jako pokrzywdzone przestępstwami kwalifikowanymi w ramach przemocy w rodzinie. Zestawienie tych danych pokazuje nam jak duża liczba kobiet pozostaje sama, bez pomocy i wsparcia w świetle doznawanej krzywdy.²

---

² <https://przemoc.gov.pl/przemoc-seksualna/statystyki-i-badania>

IV.4. PRZEMOC EKONOMICZNA

czyli naruszenie własności

Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków do życia lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspakajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto” bez wiedzy i/lub zgody partnera, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów itp.

Przemoc ekonomiczna jest częściej dostrzegana przez kobiety niż mężczyzn. Kobiety także częściej doświadczają przemocy ekonomicznej. Prawie 1/5 kobiet (19%) i 11% mężczyzn doświadczyło podejmowania ważnych decyzji finansowych bez uzgodnienia z partnerem/partnerką. 1/5 kobiet (20%) i 14% mężczyzn zna kogoś kto obawia się odejść ze związku z powodów ekonomicznych³.

Przemoc ekonomiczna jest opisana jako jeden z czterech głównych rodzajów przemocy w Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

IV.5. ZANIEDBANIE

czyli naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich

Zaniedbanie jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np. niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielanie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka itp. Zaniedbanie jest też często zachowaniem przejawianym wobec dziecka: nieodpowiednia opieka fizyczna i medyczna, krzywdzące traktowanie dziecka, brak edukacji szkolnej, wystawianie dziecka na wpływy niemoralne a nawet kryminalne. Zaniedbywanie to jeden z czterech (obok przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej) wymiarów przemocy wobec dziecka, zarówno w okresie prenatalnym, jak i po jego urodzeniu. Mogą nim być: antyzdrowotne zachowania kobiety ciężarnej, zaniechanie karmienia piersią, czynne i biernie palenie rodziców/opiekunów, nieprawidłowe żywienie dziecka, deprivacja potrzeby miłości i przynależności.

---

³ <http://www.przemocekonomiczna.pl/>

IV.6. Dane statystyczne przemocy w rodzinie w latach 2014 – 2015 ze statystyk policyjnych.

Tab. Nr 1. Dane za rok 2015

Dane za rok 2015

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	75 495 (w tym 61 133 wyszczynających procedurę i 14 362 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	97501
Liczba ofiar - kobiet	69 376
Liczba ofiar - mężczyzn	10 733
Liczba ofiar - małoletnich	17 392
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	76 034
Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	5 244
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	70 484
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	306
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	48 841
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 972
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - mężczyźni	46 830
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	39
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	275

Tab. Nr 2. Dane za rok 2014

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	77 808 (w tym 63 467 wyszczynających procedurę i 14 341 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	105 332
Liczba ofiar - kobiet	72 786
Liczba ofiar - mężczyzn	11 491
Liczba ofiar - małoletnich	21 055
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	78 489
Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	5 301
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	72 791
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	397
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	50 073
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 969
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - mężczyźni	48 055
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	49
Liczba dzieci umieszczonych w nie zagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	346

V. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SŁAWOBORZE

Oszacowanie zjawiska przemocy w Gminie Sławoborze jest możliwe między innymi dzięki danym pochodzącym z Zespołu Interdyscyplinarnego oraz danym z działalności grup roboczych tegoż zespołu, ponadto dzięki funkcjonowaniu w Gminie procedury „Niebieskie Karty”, której obowiązek stosowania nałożyło Rozporządzenie Rady Ministrów z 2011 roku. Przedstawione poniżej dane pochodzą z instytucji, które wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego: z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu, Policji oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu jako jedna z instytucji wchodząca w skład Zespołu Interdyscyplinarnego dysponuje danymi dotyczącymi występowania przemocy domowej, która występowała w okresie od 2013 do 2015 roku.

DANE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SŁAWOBORZU

Tab. Nr 3. Ilość rodzin w których zdiagnozowano przemoc w rodzinie, Źródło: GOPS w Sławoborzu

ROK	2013	2014	2015
Ilość rodzin gdzie zdiagnozowano przemoc domową	18 (31 procedur NK)	11	17
Ilość osób w tych rodzinach	93	29	49
wobec członków rodzin pracownicy socjalni podejmowali różnego rodzaju działania pomocowe z <ul style="list-style-type: none"> zakresu pomocy finansowej i pracy socjalnej 			

Z danych zawartych w tabeli wynika że zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Sławoborze nie ma tendencji zwykłych, możliwe że jest to skutek zwiększonej ilości działań wspierająco – edukacyjnych skierowanych na rodzinę. W przypadku rodziny w której występuje zjawisko przemocy w rodzinie należy kierować się zasadą obejmowania pomocą i wsparciem wszystkich członków rodziny.

Tab. Nr 4. Dane dotyczące wieku, oraz płci osób w procedurze „Niebieskie Karty” w gminie Sławoborze w roku 2015

Kryteria			Liczba kobiet		Liczba mężczyzn	
			Osoba stosująca przemoc	Osoba doświadczająca przemocy	Osoba stosująca przemoc	Osoba doświadczająca przemocy
			2015	2015	2015	2015
Wiek osób w procedurze NK	18 – 35 lat	1	0	5	7	1
	35 – 60 lat	2	0	14	14	0
	60 lat - powyżej	3	0	11	8	2

Źródło: GOPS w Sławoborzu

Jak wynika z danych w Tabeli Nr 4 iż wyłącznie mężczyźni są osobami stosującymi przemoc w rodzinie. Osoby doświadczające przemocy w rodzinie są to osoby w większości powyżej 35 roku życia, jak również osoby starsze niektóre z nich są to osoby z niepełnosprawnością zarówno ze względu na wiek jak i z orzeczeniem ze względu na zaistniałe schorzenie. Tak więc bardzo istotną sprawą jest procedura NK, która pozwala otoczyć pomocą i wsparciem te osoby.

V.2 Policja w gminie Sławoborze

Komenda Policji jest jednym z głównych źródeł informacji na temat zjawiska przemocy, poniższe dane obrazują sytuację w Gminie Sławoborze dotyczącą ilości przestępstw i ilości interwencji w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.

Tab. Nr 5. Przestępstwa związane z przemocą i nadużywaniem alkoholu

ROK	ILOŚĆ PRZESTĘPSTW
2011	21
2012	16
2013	17
2014	23
2015	15

Źródło: Rewir Dzielnicowych w Sławoborzu KPP w Świdwinie

Na podstawie powyższych danych widać że ilość przestępstw w roku 2015 jest najniższa na przełomie pięciu lat.

Tab. Nr 6. Interwencje związane z występowaniem przemocy w rodzinie

ROK	Ilość interwencji związanych z występowaniem przemocy w rodzinie
2011	49
2012	46
2013	48
2014	63
2015	51

Źródło: Rewir Dzielnicowych w Sławoborzu KPP w Świdwinie

V.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sławoborze

Dane pochodzące z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują na brak zgłoszeń z tego źródła dotyczących przemocy w rodzinie w latach 2013 – 2015.

Tab. Nr 7. Przemoc domowa zdiagnozowana podczas procedur GKRPA w latach 2013 – 2015

Lata	Diagnoza przemocy
2013 - 2015	0

Źródło: GKRPA w Sławoborzu

Tab. Nr 8. Demoralizacja nieletnich

Lata	Ilość wniosków do GKRPA
2013 - 2015	0

Źródło: GKRPA w Sławoborzu

Tab. Nr 9. Ilość wniosków prokuratora do GKRPA kierujących na leczenie odwykowe w związku z przemocą w rodzinie

Lata	Ilość wniosków prokuratora
2013 - 2015	0

Źródło: GKRPA w Sławoborzu

Natomiast Zespół Interdyscyplinarny/ grupy robocze skierował do GKRPA 20 osób na rozmowy motywujące do zmiany zachowania – podjęcie leczenia od uzależnienia.

V.4. Służba zdrowia i Oświata w Gminie Sławoborze

Jak wynika z analizy założonych NK przez placówki zdrowia i oświaty z terenu Gminy Sławoborze że nie było żadnych zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie z tych źródeł. W okresie od 2013 do 2015 roku w/w instytucje nie założyły żadnej Niebieskiej Karty, ale kilka razy zgłaszały sytuacje, w których miały podejrzenie o zagrożeniu życia i zdrowia, w szczególności dotyczyło to dzieci.

V.5. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławoborze

Na gminy nałożono obowiązek podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego obligatoryjnie wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- organizacji pozarządowych,
- oraz kuratorzy sądowi.

Jego zadaniem jest tworzenie lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie, w tym integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, które w tym zakresie funkcjonują w środowisku lokalnym. Zadania te obejmują (art. 9b ust. 1):

- diagnozowanie problemu przemocy,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Sławoborze został powołany **14 października 2010** roku. W okresie od 2014 do 2015 roku spotykał się **14** razy. Głównym celem pierwszych posiedzeń Zespołu było określenie kompetencji i zadań, a następnie procedur przeciwdziałania przemocy przez instytucje wchodzące w skład Zespołu. Ponadto prace Zespołu nakierowane były na zintegrowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej, służby zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, Sądu

Rejonowego i kuratorów sądowych. W ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego powoływane były grupy robocze.

W roku 2015 członkowie grup roboczych spotykali się 40 razy, w tym 8 spotkań było przeprowadzonych w środowisku ze względu na niemożność przybycia do GOPS w Sławoborzu osoby doznającej przemocy jak również osób stosujących przemoc w rodzinie. Dominującym celem spotkań grup roboczych było podejmowanie działań dążących do przerwania przemocy, zapobiegania kolejnym aktom agresji i przemocy, a także minimalizowanie skutków wspomnianych zjawisk. Od 2013 roku do 2015 roku Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przyjął 46 zgłoszeń przemocy w postaci Niebieskich Kart. Zespół Interdyscyplinarny zawiadamiał w 2015 r. - 2 razy prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W ramach procedury „Niebieskie Karty” nie odnotowaliśmy interwencji kryzysowych.

Tab. Nr 10. Niebieskie Karty w Gminie Sławoborze w latach 2013 – 2015

Lata	Instytucja	Ilość Niebieskich Kart
2013 - 2015	GOPS	21
	POLICJA	38
	GKRPA	0
	OŚWIATA	0
	SŁUŻBA ZDROWIA	0
Łącznie		59

Źródło: GOPS w Sławoborzu

VI. ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SŁAWOBORZE

VI.1. Założenia systemu

1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy,
2. Zjawisko przemocy w rodzinie będzie systematycznie monitorowane w celu określenia skali zjawiska i jego specyfiki,
3. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary,
4. Zrozumienie reakcji ofiary,
5. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy,
6. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka,
7. Nie ma uzasadnienia ani usprawiedliwienia dla przemocy domowej,
8. Zadaniem systemu jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna,
9. Ofiara przemocy cierpi w wyniku wielokrotnych urazów,
10. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiar, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu,
11. Wzajemna współpraca i współdziałanie organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościoła oraz innych środowisk zobowiązanych do realizacji zadań wynikających z przemocy w rodzinie,
12. Szczególna ochrona dziecka z zachowaniem prawa do wychowania w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia, w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

VI.2. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie rozumiany jako zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, kontynuuje się w Gminie Sławoborze system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy określonych instytucji:

1. Pracy Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
  2. Grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
  3. Punktu Konsultacyjno - informacyjnego ds. Przemocy Domowej.
  4. Ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w szczególności GOPS, Policji w Sławoborzu oraz GKRPA, Instytucji Oświaty i Służby Zdrowia w zakresie procedury „Niebieska Karta” określonej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
  5. Pracy Służby Zdrowia, której głównym zadaniem jest ochrona zdrowia pacjenta. Przemoc w rodzinie leży w kompetencjach ochrony zdrowia, ponieważ przemoc często towarzyszą wyraźne uszkodzenia zdrowia fizycznego oraz występują zaburzenia zdrowia psychicznego. W sytuacji przemocy w rodzinie od pracownika ochrony zdrowia (czyli osoby wykonującej zawód medyczny, taki jak: lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny) możemy oczekiwać:
    - Wszczęcia procedury „Niebieska Karta”
- Każdy przedstawiciel ochrony zdrowia, który podejrzewa przemoc w rodzinie, ma prawo wypełnić formularz „Niebieska Karta – A”, inicjując w ten sposób działania interwencyjne i pomocowe. W celu diagnozowania potrzeby wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” bardzo pomocny będzie jako narzędzie wspomagające kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie wobec dziecka i dorosłego
- Wydania bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzenia ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
  - Poinformowania organów ścigania (policji i prokuratury) o popełnieniu przestępstwa,
  - Zapewnienia pomocy medycznej,
  - Wspierania przedstawicieli pomocy społecznej i policji przy podejmowaniu decyzji o zabraniu dziecka z rodziny, w której na skutek przemocy zagrożone jest jego zdrowie i życie,
  - Interwencji w przypadku prawdopodobieństwa popełnienia samobójstwa lub w przypadku, gdy osoba chora psychicznie zagraża zdrowiu i życiu innych.
6. Pracy Instytucji Oświaty gdyż w placówkach oświatowych dzieci i młodzież spędzają znaczną część swojego dnia. Pracownicy oświaty mają więc możliwość wnikliwej obserwacji swoich uczniów. Często są też postrzegani przez małoletnich jako osoby godne zaufania, którym można przekazać informację o sytuacji przemocy. W sytuacji przemocy w rodzinie przedstawiciel oświaty:
    - Wszczęcia procedurę „Niebieska Karta”,

Do wszczęcia procedury może dojść na skutek informacji uzyskanych od świadka, dorosłej osoby doznającej przemocy (np. jednego z rodziców) lub relacji dziecka krzywdzonego. Formularz „Niebieska Karta” w sytuacji krzywdzenia dziecka wypełnia się w obecności rodzica lub opiekuna prawnego/faktycznego. W celu diagnozowania potrzeby wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” bardzo pomocny będzie jako narzędzie wspomagające kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie wobec dziecka do lat 9 i do 18 lat .

- Bierze udział w pracach grupy roboczej,
- Obejmuje dziecko pomocą psychologiczną – pedagogiczną,
- Zwraca się z prośbą o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego,
- Inicjuje współpracę z ośrodkiem pomocy społecznej w celu zbadania sytuacji dziecka

7. Grupy interwencyjne – odwiedza w miejscu zamieszkania.

Procedury pomocy ofiarom przemocy można podzielić na:

- Pierwszą pomoc – interwencja kryzysowa,
- Pomoc psychologiczna i terapeutyczna.

8. Organizacji pozarządowych

W Polsce powstają i działają różne organizacje pozarządowe. Które pomagają osobom uwikłanym w przemoc domową. Organizują: telefony zaufania, punkty informacyjno – konsultacyjne, schroniska i hostele, świetlice dla dzieci. W ramach swojej działalności proponują wiele form pomocy. Informacje o organizacjach pozarządowych pomagających w trudnej sytuacji życiowej są dostępne w ośrodku pomocy społecznej.

VI.3. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy,
- Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc,
- Integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie,
- Rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy,
- Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

VII. ZASOBY GMINY SŁAWOBORZE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

VII.1. Zasoby instytucjonalne:

- a) Zespół Interdyscyplinarny Gminy Sławoborze,
- b) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu,
- c) Rewir Dzielnicowych w Sławoborzu KPP w Świdwinie,
- d) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławoborzu,
- e) Placówki oświatowe,
- f) Placówki ochrony zdrowia,
- g) Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.

VII.2. Mocne strony:

- a) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,

- b) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- c) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

VII.3. Słabe strony:

- a) Brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych,
- b) Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą,
- c) Brak organizacji samorządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy,
- d) Brak mieszkań chronionych,
- e) Brak skoordynowanej pomocy dla rodzin, gdzie występuje przemoc lub zagrożonych jej występowaniem ukierunkowanej na usamodzielnianie rodzin (od udzielenia schronienia poprzez terapię do samodzielności),
- f) Niechęć do podejmowania terapii przez członków rodzin, gdzie występuje przemoc.

VII.4. Zagrożenia:

- a) Słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
- b) Negatywne wzorce zachowań społecznych,
- c) Negatywne położenie członków rodzin, w których występuje przemoc uniemożliwiająca im włączenie się do nurtu życia społecznego : brak lub niskie wykształcenie, brak kompetencji i umiejętności zawodowych, brak wsparcia w rodzinach pochodzenia, brak mieszkania, niski poziom mobilności społecznej itd.
- d) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- e) Problemy związane z uzależnieniami członków rodzin.

VIII. KIERUNKI DZIAŁAŃ PROGRAMU

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
2. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
3. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
4. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
  - a) działania edukacyjne,
  - b) działania profilaktyczne,
  - c) działania informacyjne,
5. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
6. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowania systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.

IX. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie,
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy,
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy,
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

X. ZADANIA PROGRAMU

Lp.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
I	ZADANIA NA RZECZ OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE			
1.	Powołanie grupy wsparcia dla ofiar przemocy,	Spełniająca cel terapeutyczny oraz edukacyjno – poznawczy. <ul style="list-style-type: none"> Wsparcia w wychodzeniu z roli ofiary przemocy i ciągłego umacniania się w przekonaniu, że obrona przed przemocą ze strony bliskiej osoby to obowiązek. 	2016r.-2020r.	<ul style="list-style-type: none"> GOPS Sławoborze Zespół Interdyscyplinarny
2.	Powołanie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy	Praca w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> Stworzenia wysokiego poczucia bezpieczeństwa w grupie, pozwalającego dotrzeć i nazwać powstałe w czasie doznawania przemocy deficyty i szkodliwe strategie radzenia sobie w życiu, Dotarcie do własnych zasobów i wartości oraz odbudowanie szacunku do siebie, Odzyskanie równowagi emocjonalnej poprzez pracę nad trudnymi uczuciami i naukę konstruktywnego radzenia sobie z nim, Rozpoczęcie żmudnego procesu pracy nad sobą i rozwoju przez naukę oraz korygowanie myślenia, uczuć i zachowań. Nabycie umiejętności samostanowienia, owocujące wzięciem odpowiedzialności za życie swoje i dzieci. 	2016r.-2020r.	<ul style="list-style-type: none"> GOPS Sławoborze
3.	Wsparcie psychologiczne	Pomoc psychologiczna udzielana ofierze przemocy ma pomóc w: <ul style="list-style-type: none"> uznaniu istnienia przemocy bez obwiniania się za nią, zrozumieniu, że doznawanie przemocy nie dotyczy wyłącznie jej, zapewnieniu bezpieczeństwa, dostrzeżeniu alternatywnych rozwiązań problemu przemocy oraz w zbadaniu swoich możliwości w tym zakresie, uznaniu ważności swoich uczuć, myśli i wyborów, podjęciu własnych decyzji i wyborów, 	2016r.-2020r.	<ul style="list-style-type: none"> GOPS Sławoborze

		<ul style="list-style-type: none"> • przezwycięzeniu skutków przemocy, • ponownym nawiązaniu wspierających związków interpersonalnych. 		
II	ZADANIA NA RZECZ SPRAWCÓW PRZEMOCY			
1.	Działania edukacyjno – korekcyjne dla sprawców przemocy w rodzinie	Działania w kierunku: <ul style="list-style-type: none"> • psychoedukacji w kierunku zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz postawy partnerstwa i poszanowania wobec domowników. 	2016r.-2020r.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS Sławoborze, • Zespół Interdyscyplinarny, • PCPR Świdwin
III	ZADANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO			
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, • Diagnozowanie problemu przemocy, • Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, • Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, • Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, • Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia zjawiska przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy, • Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. 	2016r.-2020r.	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny,
IV	ZADANIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAMÓW OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE			
1.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Kierowanie ofiar do prawnika, psychologa, terapeuty rodzinnego działających w GOPS, • Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz ofiar i sprawców przemocy domowej, • Określenie sposobu rozwiązywania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, • Tworzenie warunków dla rozwoju grupy wsparcia dla ofiar przemocy oraz innych działań wspierających ofiary przemocy domowej, • Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy, • Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy. 	2016r – 2020r.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS Sławoborze

V	ZADANIA NAKIEROWANE NA REALIZATORÓW PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE			
1.	Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w specjalistycznych szkoleniach. • Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach, seminariach, orientacja w działaniach ogólnopolskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • raz do roku 	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny
VI	ZADANIA ZWIĄZANE ZE ZMIANĄ POSTAW MIESZKAŃCÓW WOBEC ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE, POPRZECZ DZIAŁANIA EDUKACYJNO – INFORMACYJNE			
1.	Realizacja konferencji tematycznych, forum, paneli dyskusyjnych otwartych dla wszystkich mieszkańców gminy Sławoborze	<ul style="list-style-type: none"> • Konferencje, • Panele dyskusyjne, • Fora, • Spotkania dla mieszkańców, • Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych – broszur, ulotek, • Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, • Umieszczanie informacji na stronach internetowych UG, GOPS. 	2016r. – 2020r. Przynajmniej raz do roku jedna z form realizacji pkt VI	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny
VII	ZADANIA ZWIĄZANE Z PROFILAKTYKĄ ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SŁAWOBORZE			
1.	Profilaktyka w szkołach podstawowych, gimnazjach dla uczniów oraz rodziców, w świetlicach wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicach wiejskich, • zajęcia mobilnego Klubu Rodzica w świetlicach wiejskich, • warsztaty i spektakle tematyczne dla dzieci i młodzieży, • programy profilaktyczne „Reaguj na przemoc”, „Postaw na rodzinę”, • spotkania tematyczne dla rodziców 	2016r. – 2020r.	<ul style="list-style-type: none"> • GOPS Sławoborze • Szkoły, • GOK Sławoborze

XI. PARTNERZY I ZASADY FINANSOWANIA

Odpowiedzialni za realizację:

1. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.
2. Wójt Gminy Sławoborze.

Partnerzy:

- Urząd Gminy Sławoborze,
- Rada Gminy Sławoborze,
- Policja,
- Caritas Parafii p.w. M.B. Różańcowej w Sławoborzu,
- Gminny Ośrodek Kultury w Sławoborzu,
- Zespół Szkół Publicznych w Sławoborzu,
- Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu,
- Dom Pomocy Społecznej w Krzecku,
- Świetlice wiejskie działające na terenie Gminy Sławoborze,
- Rady Sołeckie Gminy Sławoborze,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Sławoborzu,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „POMORZANIN” w Sławoborzu,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sławoborzu,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rokosowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Słowieńsku,
- Przedsiębiorstwa działające na terenie Gminy Sławoborze,
- Starostwo Powiatowe w Świdwinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie,
- Stowarzyszenie „PROMYK” w Świdwinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdwinie,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Szczecinie,
- inne organizacje stowarzyszenia, kluby, związki i zrzeszenia działające na terenie Gminy Sławoborze.

Uwagi końcowe:

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sławoborze będą:

1. Środki własne gminy:
  - a) pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Środki unijne na realizację działań przeciwdziałania przemocy.
3. Środki pozyskiwane w związku z przystępowaniem do konkursów.